

Wijkkrant **Spijkerkwartier**

In dit nummer:

Kijk op de wijk met Jan Schuurink ⁽²⁾

De Steenstraat zonder juwelier Carmiggelt ⁽⁴⁾

Nieuw! Column Aag en Wolf ⁽³⁾

Binnen bij de burens ⁽⁷⁾

41e Bloembakkendag ⁽⁶⁾

Recept van Cosi ⁽¹⁰⁾

Coverfoto: Benny Bongers
(Zie ook artikel 'Toen en nu –
Velperpoort' op pagina 9)

Jan Schuurink

Tekst: José Botman

Wanneer je Jan Schuurink een plattegrond van de wijk geeft, kan hij waarschijnlijk moeiteloos pand voor pand en met naam en toenaam aanwijzen welke winkelier of leverancier er vroeger zijn nering dreef. En hij vertelt er graag over. Luisterend naar Jan zie je vooroorlogs Arnhem tot leven komen.

De ijs- en bierwagens met paard ervoor, de bakkers, de uit de rails gelopen trams, de jongens, die een cent of spijker op de rails legden en straalden wanneer ze die volkomen plat er weer vanaf haalden als de tram was gepasseerd, ijsjes voor een cent of zelfs een 'halfje', de vele leveranciers, die hun spullen afleverden in de kelderluiken aan de straat. Het was een levendige wijk.

Jan bleef er altijd wonen. Geboren in de Emmastraat, via Bloemstraat, Schoolstraat en Riethorsterstraat uiteindelijk beland in de Hertogstraat. Over de tijd in de Riethorstenstraat vertelt hij het meest: de oorlog brak uit toen de familie daar woonde en Jan op School 5 zat. Jan zag de eerste Duitsers komen met motoren en pantserwagens. Die eerste Duitsers waren eigenlijk vrij 'correct', de Duitse militairen aan het einde van de oorlog waren veel gevaarlijker; nerveuze jonge jongens, die niet wisten wat ze deden. Toen de tijd van de evacuatie voor de familie aanbrak regelde Jan een handwagen, waarop de meest noodzakelijke spullen werden geladen. En op pad ging het, eerst naar de Geitenkamp, waar het ook niet veilig bleek en daarna in colonne verder. In Eerbeek werd onderdak toegewezen. De familie kwam bij een boer terecht en bleef daar. Na de bevrijding was er even twijfel. Om terug te mogen keren, moest je kunnen aantonen dat er onderdak was, maar hoe stond het huis aan de Riethorsterstraat erbij? Jans vader ging eerst kijken. Er was geplunderd en vernield. Nadat de ramen waren hersteld – soms met het glas uit de schilderijen – kon de rest van de familie een maand later terugkomen.

Voor jongens van een jaar of twaalf zoals Jan was na-oorlogs Arnhem een spannende en gevaarlijke speelplaats. Op de Ronde Weide lagen nog granaten, overal vonden ze kruid, slaghoedjes zetten ze op de punten van een hek en na een klap daarop knalde dat lekker. Dit alles vertelt Jan in het huis in de Hertogstraat, waar hij met zijn vrouw Mies nog maar kort woont. Eigenlijk willen ze naar de nieuwbouw op Thialf, die zo lang op zich laat wachten dat een extra verhuizing nodig was. Dat brengt hem meteen op een kritiekpunt: er zijn veel te weinig woningen voor ouderen in deze wijk. En dan ook meteen maar: veel te veel fietsen in de straat. Pluspunt: hij heeft ruim gelegenheid om zijn hobby uit te leven: tekenen en schilderen. Er komen nog veel meer verhalen: over de vele reizen naar India van Jan en Mies, over de kinderen en kleinkinderen, over de militaire dienst en de eigen zaak in vloerbedekking. Maar daarover een volgende keer. ●

Endorfine

Pas heet hij. Dat is Hond in het Kroatisch. Zoon en nog een zoon en nog een schoondochter hebben hem afgelopen zomer van een terasa - dat is terras in het Kroatisch - geplukt. De kinderen wonen nog thuis, dus de man en ik hebben nu ook een hond. Inmiddels gaat het er bij ons thuis zo aan toe:

‘Ga maar naar opa Pas, ga maar bij opa op schoot zitten,’ of ‘Puppy, waar is Puppy? Mama is thuis.’ of ‘Vanavond laat oma je uit, schatje!’

Ik maak graag een ommetje, de man zit graag voor de tv de hond te aaien en de schoondochter geeft de puppy nog net niet de borst. Gelukkig hoort of ziet niemand dit binnenshuis gedoe. Buitenhuis gedragen we ons vrij normaal.

Ik heb de lijn omgedaan en loop met Pas richting park. Een meneer met hond nadert slingerend. De hond zit aan zijn rugzak verankerd en sleurt het baasje alle kanten op.

‘Wilt u oversteken mevrouw, ik kan mijn hond niet houden.’ Er was ooit eens een heel toepasselijk liedje. Wie laat wie nu uit! Dat rugzakje van die man heeft eigenlijk wel iets symbolisch. Wie weet had dit tekort aan ‘Overwicht houden’ voorkomen kunnen worden, als in het onderwijs het zogenaamde ‘rugzakje’ niet was wegbezuinigd. Wie weet had een cursus ‘sociale vaardigheidstraining’ wel een dijk van een Martin Gaus van deze man gemaakt. Alhoewel, ik zag die Gaus laatst bij Jinek op de bank wegwijlen en toen had ik hem ook nog wel een cursusje van het een of ander gegund. Honden aaien maakt endorfine aan, beweerde Gaus daar. Bij hem en Jinek werd overduidelijk ook iets aangemaakt.

Ik steek over en loop het park in. Daar nadert ons iemand met een ...hoe heet dat schoenenmerk ook weer... jaren zeventig-tachtig? Hush puppy! Ik heb de hond altijd leuker gevonden dan de schoen. Het basinetje draagt een tijgerprint. Haar haren zijn gitzwart geveerd en ze kan het allemaal nog goed hebben. Mijn leeftijd schat ik, maar daar zit ik wel vaker naast, dus ze zal wel tien jonger zijn. Als ik ze een jaar of tien ouder schat zijn ze meestal van mijn leeftijd.

‘Zullen we ze even laten gaan?’ vraagt ze.

Ik raak al aardig gewend aan het hondenjargon en laat de lijn vieren.

‘Wat is het voor ras?’

‘Dat weten we niet. Het is een zwervertje.’

‘Waar komt hij vandaan dan?’

‘Kroatië.’

‘Mooi hondje.’

‘Ja, dat zal hem wel geholpen hebben bij zijn zwerversbestaan. Hoge aaibaarheidsfactor.’

Ze kijkt van de hond naar mij. Ze krijgt iets speels in de blik.

‘Ja, mooi zijn helpt toch altijd!’

We grijnzen. Denken aan hoe mooi we ooit waren. Aan hoe we soms nog een ietsje pietsje endorfine bij iemand opwekken. Ik trek de lijn van ons familie-endorfine-shotje aan en zet de pas er weer in.

Aag

Hoe de hond heet maakt me weinig uit. Het gaat mij meer om zijn ‘WC’. Dat is toilet in het Kroatisch. En die belangstelling geldt voor wel meer Spijkerbuurtgenoten, gok ik. Tot mijn medestanders reken ik in ieder geval die ene buur die het stoepkrijten niet ontgroeid is. Trek je er in het Spijkerkwartier met je harige metgezel op uit, of tref je er een baasje in functie: bekommer je dan niet om het rugzakje, maar focus je op het plastic zakje! Want honden produceren meer dan endorfine alleen.

Wolf

Ja, natuurlijk neem ik een plastic zakje mee. Nadeel is wel dat je sinds de komst van de afvalpas, zo’n beetje het halve Spijkerkwartier door moet om je warme prak kwijt te kunnen. Het is dat er nog buurtbewoners zijn die geheel vrijwillig afvalbakken legen, anders zou je uit pure frustratie het zakje door de eerste de beste brievenbus schuiven. Chapeau voor deze buurtparticipanten!

Maar nogmaals, ja natuurlijk neem ik een zakje mee. Het vervelende is wel dat onze hond het Nederlandse ‘voedsel’, dat is hrana in het Kroatisch, niet zo goed verdraagt. Het arme dier is regelmatig aan de diarree en in zo’n geval biedt een zakje weinig soelaas. Het plastic zakje onbenut laten voelt niet goed, dus in dat geval gebruik ik het, voor wat een ander baasje in functie heeft laten liggen. Ik hoef niet lang te zoeken dankzij die buur die het stoepkrijten niet ontgroeid is. Duidelijk gemarkeerd is aangegeven waar de fecaliën voor het oprapen liggen.

Ook chapeau voor deze spijkerbuurtgenoot!

Bij deze zou ik alle medespijkerkwartiergenoten willen oproepen: Begeeft u zich buitenshuis; neem dan een plastic zakje en afvalpas mee en doe uw stinkende best om de wijk schoon te houden. Begeeft u zich weer binnenshuis; controleer dan voor het betreden uw schoenen. Koop sowieso schoenen zonder profielzolen. Zorg voor een borstel en een emmer water bij de voordeur. En leg laminaat in plaats van vloerbedekking in uw woning.

Chapeau voor alle spijkerbuurtparticipantgenoten! ●

Aag

Opening van de zaak in 1953

De Steenstraat zonder juwelier Carmiggelt

Tekst José Botman

Een gewone zaterdagochtend in februari en ik zit met met Ton en Anne van Vuurden-Carmiggelt aan de koffie in hun gerieflijke Arnhemse huis. Zij hebben de tijd en vertellen honderduit over hoe het allemaal begonnen en gelopen is met het familiebedrijf: Juwelier Carmiggelt. Het is misschien wel voor het eerst in tientallen jaren dat zij hun zaterdag zo kunnen besteden.

Het kan geen wijkbewoner zijn ontgaan: een van de oudste winkels aan de Steenstraat is ontmanteld en wordt nu in hoog tempo geschikt gemaakt voor het makelaarskantoor dat er in gevestigd wordt. In de laatste maanden hebben de van Vuurdens de voorraad 'uitverkocht', de inrichting verkocht en afscheid genomen van hun vele vaste klanten. De reacties van veel van die klanten waren voor hen soms verrassend en vaak ontroerend, vertellen zij. Zelf hebben zij tijd genoeg gehad om te wennen aan het idee:

stoppen met de zaak betekent ook echt het stoppen van de zaak. Hun kinderen hebben beiden een heel andere richting in het leven gevonden. Een opvolger in het juweliersvak van buiten vinden is tegenwoordig bijzonder moeilijk. De banken zijn om het zacht uit te drukken niet toeschietelijk.

Toen Ton van Vuurden het lidmaatschap van de Kamer van Koophandel - één van de laagste lidmaatschapsnummers - onlangs opzegde, kreeg hij de vraag waarom hij niet nog éven volhield, zodat hij over vier jaar het honderdjarige bestaan van de zaak nog kon meemaken. Voor hem was dat geen doorslaggevend argument, maar het is wel waar: in 1919 startte horlogemaker Berend Carmiggelt aan de Hommelseweg. Wij hebben de boekjes over oud-Arnhem erbij nodig om te zien waar het precies is geweest, want de aanleg van de na-oorlogse van Muylwijkstraat heeft dat deel van de binnenstad drastisch veranderd. Vanaf 1953 is de winkel in de Steenstraat nr 31 in gebruik genomen (zie foto) en in 1973 namen Ton en Anne de zaak over van Anne's oom Cees Carmiggelt. Anne had

al haar vakdiploma's binnen en Ton was de HEAO aan het afronden. Zij hebben er al die jaren met veel plezier goede zaken gedaan met de verkoop van nieuwe én oude sieraden en horloges en - minder zichtbaar, want achterin de winkel - reparaties en graveerwerk. Het onderwerp 'veiligheid' komt ter sprake. Hoe bewaak je die in een juwelierszaak in een drukke winkelstraat, waar van alles gebeurt en de deur altijd open is gebleven? De van Vuurdens vertellen dat er natuurlijk voorzorgsmaatregelen zijn genomen. Zo hebben zij 's avonds altijd de etalage leeggehaald en daardoor veel problemen voorkomen. Maar het belangrijkste is toch het ontwikkelen van een zeker 'instinct'. Wie komt je winkel binnen? Hoe kijkt iemand om zich heen en naar jou? Zo nodig moet je iemand, die je niet vertrouwt, zo rustig mogelijk de zaak uitwerken. Ton's flinke postuur heeft daarbij vast wel eens geholpen, vertelt hij met een lachje. Niet dat er nooit vervelende incidenten zijn geweest in de loop van de jaren, maar er wordt me verzekerd dat ze er beiden nooit ook maar één slapeloze nacht van hebben gehad.

Veranderingen in de Steenstraat

In de Steenstraat hebben zij veel zien veranderen. Er wordt wel eens over gemopperd, maar het blijft een fijne straat. Zoals dat hoort bij een middenstandsfamilie kopen ook zij hun spullen in de straat wanneer dat kan. En zij zijn vast van plan om dat te blijven doen. De Ondernemersvereniging Steenstraat, waar Ton zich lang voor heeft ingezet, is nog steeds zeer actief en het veelbesproken 'shared-space-concept' werkt niet altijd perfect, maar het werkt. Opluchting was er wel toen bleek dat de straat toegankelijk bleef voor auto's en parkeren, want dat is voor de winkels van cruciaal belang.

Tijd om op te stappen, kinderen en kleinkind komen die middag nog langs, er staat een bezoek aan Vitesse op het programma. Wat Anne en Ton in de komende tijd gaan doen als alles eenmaal is afgehandeld weten zij nog niet precies. Zij hebben er in elk geval bewust voor gezorgd dat hun agenda niet meteen gevuld is met allerlei activiteiten. Deze ondernemers een beetje kennende denk ik dat het omschakelen hen heel goed af zal gaan. ●

– Fotoreportage –

Gereformeerde gemeente (voorgond) en de Chinees Christelijke Gemeente Nederland (achtergrond)

Martinuskerk

Evangelisch Lutherse Kerk (achterzijde)

Kerken in de wijk

Fotografie: Rien Meijer

Vrijzinnig hervormde kerk

Martinuskerk vanaf de Hommelseweg

Evangelisch Lutherse Kerk (voorzijde)

Voormalige kerk Apostolische gemeente

Voormalige hersteld Apostolische Zendingsgemeente

Kerk der zevendedags-adventisten

Zijm omstreeks 1985

Zijm verhuist

Al vele jaren wordt het aangekondigd, maar nu lijkt het er toch echt van te komen: Garage Zijm vertrekt uit de Boulevard Heuvelink.

Meer dan vijftig jaar geleden begon Zijm als Simca dealer. Later kwam het accent te liggen op de merken uit de Volkswagen groep. Begin dit jaar heeft Zijm aangekondigd dat de Boulevard Garage in april 2015 verhuist naar Merwedestraat 1. Het is nog niet duidelijk wat er met het pand aan de Boulevard Heuvelink gaat gebeuren. De garage is al in 2009 verkocht aan een projectontwikkelaar, maar die kreeg telkens geen goedkeuring voor zijn plannen om er, bijv. een parkeerterrein te bouwen. ●

Zijm in de jaren '50

41ste Bloembakkenactie & Straatplantdag!

**Zaterdag 9 mei 2015 van 09.00 tot 16.00 uur
vóór de Lommerd, Spijkerstraat 185a**

Sinds mensenheugenis organiseren actieve bewoners in het Spijkerkwartier de bloembakkenactie in de wijk. Altijd op de zaterdag voor Moederdag. Dit jaar zetten we deze lange en vrolijke traditie voor de 41ste keer voort.

De Werkgroep Bloembakkenactie heeft een rijkgeschakeerd geheel van kleurige en fleurige zomerplantjes. Kwekerij 't Kleintje uit Huissen levert als vanouds weer een puike kwaliteit. De opbrengst van de bloembakkenactie komt zoals gewoonlijk ten goede aan de ondersteuning van wijkactiviteiten!

Groengroep Spijkerkwartier-Spoorhoek heeft bloemrijke vaste planten en struiken klaar staan voor beheerders van boomspiegels. Zij kunnen de planten afhalen, die ze eerder hebben besteld.

In de kraam van de Groengroep zijn ansichtkaarten te koop met 'groene groeten' uit de wijk, met afbeeldingen van de binnentuinen en bloemen op straat. Ook is het boekje 'Tuinieren op de vierkante meter' te koop. Bovendien ligt een gratis folder klaar met daarin een overzicht en een beschrijving van de Spijkertuinen met de bijbehorende plattegrond.

Daarnaast komt natuurlijke kwekerij de Keltenhof, Wijksestraat Bergharen, met prachtige vaste planten, zaden, klimplanten, en gereedschap. De Keltenhof doneert een percentage van de omzet aan de wijk. Het is ook mogelijk van te voren een bestelling te plaatsen bij de kwekerij via www.dekeltenhof.nl. ●

Bram's 'Spijker'

Tekst: Trudi Hendiks

Het had wat voeten in aarde om Bram Opsteeg de eigenaar van "By Bram" te pakken te krijgen om hem te kunnen spreken. Hij woont in de espressobar/hotel/restaurant die lange tijd te koop en te huur stond. Bram is ook veel in het buitenland. Via zijn Facebookpagina lukte het om contact te leggen en een afspraak te maken in de zaak.

Het pand kent een lange geschiedenis als voormalig solexgarage, sauna en snookerhal en grenst zowel aan de Hertogstraat als aan de Driekoningenstraat. In vijf jaar tijd had Bram het eigenhandig verbouwd en helemaal ingericht als een hotel met espressobar en restaurant.

Overall staan design meubels en speciaal voor Bram ontworpen lampen en servies. Ook de vier hotelsuites, grenzend aan een patio, zijn al compleet ingericht en voorzien van Coco-Mat bedden, een Apple iMac en een stoomcabine en/of een spabad.

Spijker Eten Drinken Slapen

Aan de lange tafel in het restaurantdeel aan de Driekoningenstraat spreek ik naast Bram met Niels Treffers en Tanja Hofs: de nieuwe exploitanten van het pand.

Met dezelfde passie en enthousiasme als Bram zijn zij -sinds oktober 2014- aan het werk om hun droom hier te laten uitkomen. Beiden hebben jarenlange ervaring in de horeca en wonen in het Spijkerkwartier.

'Spijker' is de eerste onderneming van hun zelf en het een na het andere idee passeert in hoog tempo de revue. "Naast de hotel-functie willen we dat Spijker van en voor de wijk wordt, zodat ook buurtbewoners hier even een kopje koffie komen doen in de espressobar, een pilsje of een maaltijd in de foodbar, vooral laagdrempelig en gastvrij". Voor het restaurant in de foodbar is inmiddels al een eerste kok aangetrokken: "Daar willen we gerechten brengen die nieuw zijn voor Arnhem, gebaseerd op de Frans-Italiaanse keuken en op klassieke bistro gerechten maar dan met een twist. Met een heel goed glas of fles wijn erbij; we gaan in alle opzichten voor kwaliteit en vernieuwing."

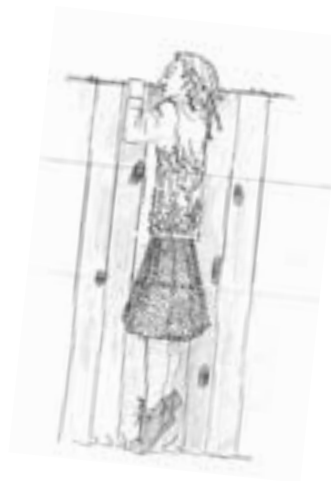
Crowdfunding

Tanja en Niels staan letterlijk te trappelen om te beginnen maar er moet nog het een en ander aangepast worden. Er moet onder andere nog een nieuwe bar, in de maak bij buurtgenoot Jet de Bruijn, en een professionele keuken worden geplaatst. Voor resterende financiën is een crowdfunding-actie opgezet. "Voor bijvoorbeeld honderd euro kun je een aandeel kopen en dan word je een 'vriend van Spijker'". Wij stellen daar natuurlijk iets tegenover: een maaltijd of een hotelovernachting met alles er op en eraan. 'Spijker' wordt in ieder geval nog dit voorjaar geopend!" ●

Meer informatie:

www.barspijker.nl

Facebook: Spijker

Espressobar

De patio

Oproep!

Ook trotse bezitter van een bijzondere woning in het Spijkerkwartier: groot/klein/oud/nieuw/monumentaal/studentenhuis/boven-/beneden-woning/loft/souterrain /modern/klassiek/zelf verbouwd/onder architectuur whatever en bereid om dat te laten zien aan buurtgenoten?

Wij komen graag bij je binnen kijken!

Mail naar coordinator@dewijkkrant.nl

Rik Helmes Pianodocent in de Parkstraat

Tekst: Peter Weenink

Rik Helmes is een pianist/docent die anderhalf jaar geleden is neergestreken in de Parkstraat en daarmee enigszins een nieuwkomer in de buurt. Hij werd geboren in Uift. In het ouderlijk huis stond een piano waar zijn oudere broer en zus op speelde. Zelf wilde hij dit ook al snel en op zijn achtste ging hij op pianoles.

Zijn docent was ook dirigent en via hem kwam Rik bij de Uiftse Nachtegalen, een koor dat veel bekendheid genot en op allerlei internationale festivals speelde. “Vanaf toen ben ik altijd met piano gaan begeleiden en bij de musicalvereniging van Gaanderen gekomen. Ik heb bij orkesten gespeeld en in 1999 ben ik op het conservatorium begonnen, de eerste fase in Arnhem, de tweede in Zwolle. Ook toen bleef ik veel zij-projecten doen voor muziektheater en opera. Ik heb een jaar een studiebeurs gehad aan de Royal Academy of Music in Londen, wat helemaal een fantastische tijd was. Ik zat in Camden in Noord Londen, er is daar van alles te beleven. Het bruist en toch is veel goed met de fiets te doen met fantastische parken en mooie 19e eeuwse wijken. In het begin woonde ik in een goedkoop hostel, later werd het wel wat ruimer wat behuizing betreft.”

Muziekschool Wageningen

“In 2008 hield mijn beurs op, ik ben toen in Amsterdam antikraak gaan wonen en heb de studie planologie (ruimtelijke organisatie en inrichting) gevolgd. Vorig jaar heb ik mijn bachelor gehaald, maar daarna ben ik toch weer naar de muziek gegaan. In Amsterdam merkte ik dat ik in Arnhem mijn netwerk heb liggen. Ik heb hier gestudeerd en bekenden zitten hier en opdrachten komen ook vaak uit deze regio. Amsterdam is leuk om te wonen, maar de huren zijn er belachelijk hoog, in Arnhem is het prettiger.

Als pianist kun je alles doen, het ene moment ben je docent, dan begeleider of speel je in een orkest. Zo ben ik een paar maanden naar Nepal geweest en heb daar een soort muziekschool opgezet. Heel interessant, omdat het leven daar erg basic is met beperkte middelen. Toen kwam ook het aanbod van de muziekschool in Wageningen om daar les te gaan geven en dat doe ik nu een dag in de week.

Daarnaast geef ik les aan leerlingen die bij mij thuis komen. Ik ben verder bezig met opvoeringen en koorbegeleidingen en ben daar regelmatig druk mee. Het is een beetje af en aan, maar als ik ergens speel word ik vaak terug gevraagd. Zo bouw ik connecties op, maar mijn basisinkomen komt van het lesgeven.

Ik vind het interessant om op een wat avontuurlijke manier les te geven, af te wijken van de bestaande lesmethoden en allerlei stijlen erbij te betrekken van barok tot aan minimal music.

Zelf luister ik graag naar koor muziek begin 20ste eeuw, jaren 20-30, Debussy, Ravel, barok, maar ook minimal music van Terry Riley en Mozart en Beethoven blijven geniaal.” ●

Toen en nu: Velperpoort

Tekst: Benny Bongers

De eerste drie afbeeldingen zijn ansichtkaarten, uit 1910, 1935 en 1954, de laatste twee zijn foto's uit 2007 en 2015.

Samen geven zij een beeld van de veranderingen in ruim 100 jaar van de spoorbrug, het oude station en kop van de Steenstraat. We zien ook de ontwikkeling in vervoersmiddelen van paardentram naar bus en meer individueel vervoer te voet, per fiets en auto.

Aanvankelijk werd de spoorbrug nog in het midden ondersteund, de stalen overspanning bestond ook al voor de tweede wereldoorlog. In 1987 kwam er een betonnen viaduct.

Het Velperpoortstation zoals we dat zien op de foto's is in 1953 geopend en werd tot 1988 gebruikt. Nu is er "Iriszorg in de buurt" in gevestigd. ●

1910

1935

1954

2007

2015

Wijkschouw wateroverlast

Tekst: Miriam Bouw

Een projectgroep van de gemeente inventariseert de wateroverlast in Arnhem-Noord, projectleider is Ernie Hoffmeister. In het kader van deze inventarisatie vond op woensdag 4 februari jl. een wijkschouw plaats in het Spijkerviertel.

Zo'n vijftiental bewoners verzamelde zich bij de Lommerd om van daaruit met vertegenwoordigers van de gemeente en van Volkshuisvesting de problemen ter plekke te gaan bekijken. De route was verdeeld in drie aandachtsgebieden:

1. Velperbuitensingel en begin Spijkerstraat.
2. Eind Spijkerstraat, Hertogstraat, Driekoningstraat en Poststraat.
3. Kastanjelaan, Boulevard Heuvelink en Rietgrachtstraat.

Tijdens de wijkschouw werd duidelijk dat oplossingen soms eenvoudig zijn en meegenomen kunnen worden in het project Buiten Gewoon Beter. Andere locaties vragen echter om maatregelen die een stuk kostbaarder zijn en waarover in de gemeenteraad besloten moet worden. De gemeente maakt aan de hand van de informatie die is verzameld via meldingen, ingevulde vragenlijsten en de wijkschouw een plan van aanpak, dit zal aan bewoners van de wijk worden teruggekoppeld. Het plan van aanpak moet eind maart naar de gemeenteraad en wordt naar verwachting in april besproken in de raadsvergadering.

Op www.mijnspijkerkwartier.nl zal steeds de laatste informatie te lezen zijn en kunnen bewoners ook reageren. ●

Voor café Vrijdag

Hoek Spijkerstraat en Boekhorstenstraat

Aan het einde van de Spijkerstraat

Recept van Così

Aan de Velperbuitensingel 18 vinden we restaurant Così. Het gaat goed met de knusse eetgelegenheden, want het zit er altijd vol. Derk werkt er sinds drie jaar als kok. Hij denkt dat het succes van Così zowel door het eten, als door de sfeer, het personeel en de lokatie komt.

Derk werkte eerst bij restaurant Look in de keuken. Hij begon daar met afwassen en later hielp hij er met het maken van voorgerechten en zo groeide hij geleidelijk in het vak. Toen besloot hij om de opleiding tot horeca manager en ondernemer in Wageningen te gaan doen, waarna hij bij Così begon. Op verzoek van de wijkkrant hier een recept van Derk:

Stoofvlees

Ingrediënten:

- 700 gram stoofvlees (bijvoorbeeld schouder of nek) zwijn is erg lekker maar het kan ook prima met rund.
- rode wijn om te marinieren
- 150 gram ontbijtspek
- 3 stengels bleekselderij in kleine blokjes
- 1 grote ui fijngesneden
- 1 grote winterpeen in blokjes
- 1 eetlepel fijngesneden knoflook
- 3,5 dl rode wijn
- 5 jeneverbessen
- 2 laurierblaadjes
- 2 takjes tijm
- 1 blik tomatenblokjes
- 2 eetlepels tomatenpuree

Snijdt het vlees in stukken. Liever te groot dan te klein. Ga er vanuit dat je ongeveer de helft van de hoeveelheid overhoudt aan het eind. Marineer het vlees in de wijn en zorg dat al het vlees ondergedompeld is. Laat het tenminste 6 uur of liever een hele nacht staan.

Maak het vlees zo droog mogelijk en besprenkel met een flinke snuf zout en peper.

Rooster dit 30 tot 40 minuten zonder olie in een oven van 220 graden tot er goed kleur aan zit (zonder het te verbranden).

Fruit ondertussen in een grote pan de groenten, spek en kruiden zachtjes in olijfolie. Voeg na 10 minuten de knoflook toe, daarna de tomatenpuree en fruit deze nog even mee.

Blus af met de wijn en de tomaat uit blik. Als het vlees goed is kan het bij de rest. Breng aan de kook en zet het gas zo zacht dat het net kookt. Laat dit 2 tot 3 uur zachtjes gaan. Af en toe roeren zodat er niets aanbrandt. Als je het idee hebt dat het te ver inkookt kun je water toevoegen, als je denkt dat het nog te nat is zet je het vuur iets hoger en kookt het sneller in. Zout en peper toevoegen indien nodig.

Je kan dit gerecht heel goed 1 of 2 dagen van te voren maken en in de koelkast bewaren. Daar wordt de smaak alleen maar beter van. Serveer met polenta of pasta. ●

Gildewandeling door het Spijkerkwartier

Tekst: Peter Weenink

Op zondag 8 februari werd er door de gidsen van Gilde Arnhem weer een wandeling door het Spijkerkwartier georganiseerd. Om 14.00 uur moesten belangstellenden aanwezig zijn bij Music Sacrum en het bleek dat er een behoorlijke opkomst was van ruim dertig personen. De groep werd in tweeën gesplitst en daar gingen wij onder leiding van gids Han Doornebosch de wijk in.

Han vertelt over de historie van Arnhem, ooit de snelst groeiende stad van het land (vanaf 1800) en het singelplan van stadsarchitect Heuvelink, toen het slopen van de Arnhemse stadswallen de weg vrijmaakte voor uitbreiding van de stad. In de periode 1860-1910 ontstond rond het toenmalige landgoed 'Het Gelderse Spijker' (Parkstraat 47) de wijk Spijkerkwartier. De naam komt van middeleeuwse opslagloodsen, die Spijkers of Spiekers werden genoemd. Voor het Spijkerkwartier staat de gemeente een ontwikkeling met allure voor ogen, met ruim aangelegde straten en woningen. De negentiende eeuw is de tijd van neo-stijlen, architecten gebruiken elementen uit de bouwkunst van o.a. de Romeinse oudheid, de middeleeuwen of de renaissance. Vaak worden deze elementen met elkaar gecombineerd tot een mengeling van stijlen, eclecticisme genoemd. Door die vermenging is het vaak moeilijk een specifieke bouwstijl aan te wijzen.

We bezoeken buurthuis de Lommerd, twee binnentuinen (De ecologische tuin en de Watertuin) en horen over de aanleg. We staan stil bij de twaalf Brusselse huizen in de Spijkerstraat (architect Sluijters had zijn opleiding in Brussel) en dan naar de in 1905 gebouwde Lorentz HBS in de Schoolstraat, waarvan het trappenhuis inspiratie is geweest voor de beroemde oud-leerling M.C. Escher.

Het Spijkerkwartier is jaren lang een wijk geweest die hoog in aanzien stond, maar na de Tweede Wereldoorlog ging het bergafwaarts. De gemeente ziet de Spijkerbuurt als overloopgebied voor de binnenstad, bedrijven kopen panden om te gebruiken als kantoor of pakhuis en in 1964 krijgt de raamprostitutie voet aan de grond. In de jaren erna weet het Spijkerkwartier zich een nationale reputatie te verwerven als verderfelijke oord met als reactie daarop veel bewoners die naar elders vertrekken.

Door nieuwbouw, renovatie, de oprichting van werkgroep Spijkerkwartier in 1975 en de verdwijning van de prostitutie in 2006 is het Spijkerkwartier inmiddels weer een gewilde woonwijk geworden met een van de mooiste bebouwingen in Arnhem. Het is een ontspannen maar vooral informatieve middag en na een uur of twee bedanken we Han Doornebosch en gaat ieder weer z'n eigen weg. ●

Stichting Gilde Stadswandeling Arnhem organiseert regelmatig wandelingen door de stad om te vertellen over de geschiedenis van de wijken. Adres: Jachthoornlaan 114, 6813 CH Arnhem, www.wandeleninarnhem.nl

Geschiedenis-avond in de Lommerd op 24 juni 2015

Vooraankondiging!

Vindt u het leuk om te horen waar de oorsprong van het Spijkerkwartier ligt, of welke geschiedenis uw pand heeft? Of vindt u het leuk om anekdotes te horen over de vroegere jaren binnen het Spijkerkwartier?

Op initiatief van de Werkgroep Erfgoed Spijkerkwartier zal op woensdag 24 juni van 20.00-22.30 uur een avond worden gehouden waarbij aan de hand van diverse voorbeelden aan u gevraagd zal worden waar uw interesses liggen. De werkgroep vindt erfgoed binnen het Spijkerkwartier zoveel waard dat het zou moeten worden vastgelegd en worden besproken. In de volgende wijkkrant en op de website www.mijnspijkerkwartier.nl zal meer worden toegelicht.

Noteer alvast:

woensdag 24 juni 20.00 uur

De Lommerd.

Bent u geïnteresseerd en/of wilt u bijdragen met oud materiaal zoals foto's, films en/of verhalen stuur dan een mail naar: erfgoedspijkerkwartier@gmail.com
De initiatiefnemers: Joep Mannaerts, Jan Schaareman, Egbert Bouwhuis en Willem van Gent ●

Rommelmarkt in de Lommerd

Zondag 7 juni 11.00 – 17.00 uur

Kramen zijn ca. 0,80 x 2,40 m.
Bij goed weer komen er ook een paar kramen buiten.

€ 10 per kraam. Opgeven bij:
rommelmarkt@spijkerkwartier.net

Toon Hermans-huis Arnhem

Tekst: Trudi Hendriks

Het allereerste Toon Hermanshuis werd in 1997 opgericht in Sittard, de woonplaats van Toon Hermans. Zijn vrouw Rietje was toen overleden aan kanker. Inmiddels zijn er Toon Hermans Huizen verspreid over het hele land. Toon leende zijn naam aan de Huizen en ondersteunde het initiatief tot aan zijn overlijden in 2000 zoveel mogelijk. Onlangs opende het 15e Toon Hermans Huis in Tiel. Er zijn ook 65 inloophuizen. Huizen met hetzelfde doel alleen heten ze dan anders. De Huizen worden volledig gefinancierd door donaties en giften.

Het Arnhemse Toon Hermans Huis is ontstaan op initiatief van een aantal ex-prinsen van de Arnhemse carnavalsvereniging 'de On-Ganse'. Zij raakten zeer geïnspireerd na een bezoek aan het Toon Hermans Huis in Sittard. In 2011 werd er gestart met de voorbereidingen in Arnhem en dankzij de vrijwillige inzet van zeer velen is dit Toon Hermans Huis op 1 april 2013 van start gegaan in een mooi, sfeervol en goed bereikbaar pand aan de Eusebiusbuitensingel 34. Misschien niet geheel toevallig in dit verband is het Arnhemse Huis het elfde Toon Hermanshuis in Nederland.

Binnen lopen

Bij binnenkomst word ik meteen vriendelijk opgevangen door een van de circa vijftig vrijwilligers die voor het Huis actief zijn. Zij zijn vaak ervaringsdeskundigen en zijn getraind in het geven van aandacht en psycho-sociale ondersteuning aan de bezoekers van het Huis. Door het laagdrempelige karakter van het inloophuis (binnenlopen zonder verwijzing of afspraak) kan er bijvoorbeeld ieder moment iemand binnenkomen die net een diagnose kanker heeft gekregen, of de zorgen en het verdriet van het meemaken van de ziekte bij zichzelf of een geliefde, vriendin, partner of ouder even kwijt moet. Zowel patiënten zelf als mantelzorgers, vrienden of familie die met de ziekte te maken hebben zijn welkom om 'zomaar' binnen te lopen.

In gesprek met Tom Suttorp, de huidige coördinator, komen we al snel op het gegeven dat een op de drie Nederlanders te maken krijgt met kanker en welke impact dat heeft op degene die ziek wordt maar ook op de directe omgeving. Zoals Tom zegt: "je leven komt er door op de kop te staan, door de behandelingen, door de bijwerkingen, door de vermoeidheid. Je kunt vaak niet meer werken, je moet het emotioneel verwerken, je contacten met vrienden en familie veranderen, in je relatie veranderen er dingen; ga zo maar door. Ook na de behandelingen en als iemand kankervrij is verklaard zie je vaak nog gevolgen; mensen blijven bijvoorbeeld vermoeid, kunnen niet meer werken, naast allerlei ingrijpende uiterlijke veranderingen door operaties en behandelingen en moeten dit allemaal verwerken en opnieuw integreren in het dagelijks leven." Tijdens dit hele proces zijn (ex) patiënten en hun naasten welkom in het Huis.

Kwaliteit van leven

Ondertussen gaat het leven om je heen en je eigen leven gewoon door: Het Arnhemse Huis heeft een breed aanbod om mensen hierin te ondersteunen. Er zijn creatieve therapieën zoals schilderen, of een mindfulness training, naast de mogelijkheid je te laten masseren of yoga lessen te volgen, bloemen te schikken en je kunt meezingen in het koor. Je kunt je verhaal kwijt en een kopje koffie drinken om even bij te komen. Er worden lezingen georganiseerd over allerlei onderwerpen: bijvoorbeeld over voeding en over euthanasie. Op de website is steeds een actuele activiteitenkalender beschikbaar. In principe zijn er geen kosten verbonden aan de geboden

activiteiten. Soms wordt er een bijdrage in de materiaalkosten gevraagd.

In het pand is ook een afdeling van het Helen Dowling Instituut gevestigd die zich meer richt op de psychologische zorg en begeleiding van kankerpatiënten en hun omgeving en op deskundigheidsbevordering en wetenschappelijk onderzoek naar kanker. Het Arnhemse Huis werkt met hen samen, maar ook met ziekenhuis Rijnstate, met andere specialisten en bijvoorbeeld met het Braamhuis in Zevenaar.

Ook voor kinderen

Tom vertelt dat het Arnhemse Huis nog veel plannen heeft en dat er zeker nog gewerkt moet worden aan meer bekendheid in Arnhem. "Wij hebben ook voor kinderen een aanbod ontwikkeld: een spelmiddag voor kinderen van 6 tot 12 jaar, waarvan een broertje of zusje kanker heeft, of bijvoorbeeld een ouder, familielid of grootouder, die daardoor veel zorg en aandacht nodig hebben. Deze kinderen kunnen dan in het Huis met andere kinderen die dit ook meemaken iets leuks doen samen en ook hun verhaal ondertussen delen." Om deze kinderen op het spoor te komen worden o.a. de scholen in Arnhem benaderd en gaat het Toon Hermanshuis Arnhem ook verder 'de boer op' om meer bekendheid te geven aan wat zij allemaal te bieden hebben.

Bij het weggaan valt mijn oog op een gedicht van Toon Hermans in de gang: dit blijkt het motto te zijn van het Toon Hermanshuis.

*Ik heb het leven lief,
De bergen en de dalen,
De warme zonnestrallen,
Ik heb het leven lief!" ●*

Meer informatie en de activiteitenkalender is te vinden op www.thharnhem.nl en op de Facebookpagina Toon Hermanshuis Arnhem Helen Dowling Instituut: www.hdi.nl

Even voorstellen: Wijkteam in Spijker- kwartier gestart

In januari is het sociale wijkteam neergestreken in de Lommerd aan de Spijkerstraat. Hoog tijd dus om kennis te maken. Wie zitten er in het team? En wat kunnen ze voor u doen? Teamleiders Arjan Kampen en Marije Slot vertellen het u graag.

Gemeenten zijn per 1 januari 2015 verantwoordelijk voor (jeugd)zorg, werk en inkomen. Er verandert veel, ook in Arnhem. De gemeente Arnhem wil de ondersteuning sneller, beter en dichtbij huis leveren. Dit gebeurt vanuit wijkteams, met coaches die u gemakkelijk kunt aanspreken.

Wijkteams

Het wijkteam voor het Centrum, Spijkerkwartier en 't Arnhemse Broek bestaat - net als de andere zeven teams in de stad - uit een bont gezelschap, vertelt teamleider Arjan Kampen. "Al onze coaches hebben ervaring in de sociale sector. Sommige hebben een achtergrond bij bijvoorbeeld maatschappelijk werk of schuldhulpverlening, andere bij jeugd- en jongerenorganisaties. Zo zorgen we dat iedereen bij ons terecht kan voor steun en advies bij zorg, opvoeding, welzijn, werk en inkomen. U kunt de coaches overall in de wijk tegenkomen. Wanneer het nodig is kunt u een afspraak maken voor een gesprek. Dit gesprek vindt bij voorkeur plaats bij u thuis."

Over het Spijkerkwartier vertellen beide teamleiders dat het team blij is dat zij hier hun uitvalsbasis hebben. Centraal in de wijk, bruisend en veel initiatieven vanuit de inwoners.

Er worden al veel gesprekken gevoerd over allerlei onderwerpen, zoals financiën, zorgen ten aanzien van kinderen, aanpassingen en hulpmiddelen in huis. Waar we nog minder voor gevonden worden is: "ik ervaar een probleem maar weet niet zo goed hoe ik tot een oplossing moet komen". Denk hierbij aan hoe ga ik om met rouw, hoe zorg ik voor mijn ouders, hoe voed ik mijn kind op, ik wil graag iets betekenen in mijn wijk, maar ik weet niet hoe? Inwoners geven terug dat ze zich gehoord voelen, het prettig vinden dat de coach bij hen thuis komt en dat zij het prettig vinden om samen op te trekken.

Wat kan het wijkteam voor u doen?

Ervaart u een probleem rond uzelf of voor uw gezin? De coach van het wijkteam kijkt samen met u wat er precies aan de hand is en helpt u bij het maken van uw eigen plan. U krijgt een vaste coach, die bij u thuis komt. Samen wordt gekeken wat u zelf kunt doen of, dat u hierbij hulp nodig heeft. Deze hulp kan komen vanuit uw eigen netwerk, de wijk of als dat niet voldoende is een professional. Als er professionele ondersteuning nodig is, helpt de coach waar hij dat zelf kan. Als specialistische hulp nodig is, regelt de coach dit samen met u. ●

Eén ingang voor vragen en hulp

Het wijkteam bestaat uit coaches voor alle leeftijden en zij komen graag bij u thuis om samen naar oplossingen te zoeken. Vind hen op www.zodoenwehetinarnhem.nl of bel naar 088-2260000.

Feestelijke start

Veel bekijks bij stof en stenen

Op 4 februari trokken Gerrie en Jerry met wat hulp van de Kamerheer een muurtje omver. Wethouder Gerrie trapte daarna een voetbal naar binnen. Met dit symbolische startschot kan de bouw beginnen. Van Wijnen is dan eigenlijk al twee weken bezig, want we willen natuurlijk op het terras zitten als de zon gaat schijnen.

Het druilerige weer kon gelukkig de pret niet drukken. Vuurkorven verwarmden de toegestroomde belangstellenden. De nieuwe horecaondernemers Erik Jan en Folkert schonken glühwein en serveerden rookworst met zuurkool. De wethouder hield een korte

toespraak en de heer van de Weert van de Dullertsstichting kreeg de lachers op zijn hand. Kamerheer Vos kon er weinig meer aan toevoegen dan een kort gedicht waarvan wordt beweerd dat het door de Grootmogol is geschreven.

Troffee

Na het omtrekken van de muur ontstond een handel-tje in stenen. In Berlijn zijn ze schaars geworden en sommige kinderen snapten dat. Ze zochten de mooiste exemplaren met resten graffiti er op.

Opening

Hou onze website www.vrijstaatthialf.nl in de gaten voor de aankondiging van de officiële opening in juni!

Wat doen ze hier eigenlijk?

Er staat al weer een paar weken een rode bouwkeet bij de entree in de Dullertstraat. Daar wonen de mannen van steen en staal die onze grenspost verbouwen. Eens in de twee weken is daar een bouwvergadering met de mannen van Van Wijnen, de installateur, de opzichter. Voor de gemeente houden Bert Rutten en Henk Janssen de boel in de gaten. Namens de architect Rudi Koster en namens onze Vrijstaat Alwin Nieuwenstein.

Een nieuw plein: wie helpt mee?

Je zou het nog niet zeggen als je het nu ziet, maar Thialf gaat een leuke ontmoetingsplek worden. Die begint al op het plein voor de ingang. Als je op dat plein staat, onder de 'poort', krijg je het gevoel dat je een andere wereld inloopt.

Een vrijstaat heeft pleinen nodig, als ontmoetingsplaats, als handelsplaats,

voor kermissen, ceremonies, parades, feesten, concerten!

Doe mee

Voor de aanleg van dit plein bestaat nog geen concreet plan. Het lijkt ons bijzonder leuk dit samen met jullie te bedenken en aan te leggen! Daarom hebben we Carien Poissonnier

gevraagd te helpen. Zij heeft in het Spijkerkwartier 'Kunst op de Koffie' mee-georganiseerd. En het zonnebloemenveld in de CA Thiemestraat helpen aanleggen voordat er stadslandbouw werd bedreven. In de stad Arnhem heeft ze de buurtbanken bedacht en samen met buurtbewoners gemaakt. Veel leuke ervaring dus!

Denk mee

We zijn op zoek naar enthousiaste buurtbewoners! Die mee willen helpen bedenken of ontwerpen of schilderen of bouwen of koffie zetten en brood smeren! We zullen binnenkort een informatieavond of -middag houden om te inventariseren en brainstormen.

Geef je op

Wil je ook uitgenodigd worden? Geef je snel op via post@vrijstaatthialf.nl. Wacht niet te lang, we willen lekker aan de slag!

Iedereen kan meedoen, geef je op via post@vrijstaatthialf.nl!

ontwerp: Hoogte Twee Architecten

VIND JE ONS OOK LEUK? GA NAAR [WWW.FACEBOOK.COM/THIALF](https://www.facebook.com/thialf) MET EEN LIKE BLIJF JE OP DE HOOGTE

Podium De Lommerd programma april

Ontmoeting, akoestische muziek, (beeld)verhalen

Een gezellig begin van het weekend natuurlijk in De Lommerd! (Spijkerstraat 185a)

Vrijdag 10 April

van 16.30 tot 19.00 uur

De goede oude tijd met foto's en liedjes. Iedereen wordt uitgenodigd oude herinneringen mee te nemen van het Spijkerkwartier.

Vrijdag 17 April

van 16.30 tot 19.00 uur

We laten de Lente vast binnenkomen!

Vrijdag 24 april

van 16.30 tot 19.00 uur

Een verrassing (ook nog voor de organisatoren).

Vrijdag 1 mei

van 16.30 tot 19.00 uur

Feest(je) van de arbeid en de revolutie.

Entree Gratis en een Free Ticket voor de volgende keer.

Info: Programmagroep De Lommerd, contactpersoon

Joost Blasweiler,
joostblasweiler@planet.nl,
026-4452446

Activiteiten in De Lommerd

april-juni 2015

Vr 3 april	Free Podium 16.30-19.30 uur
Di 7 April	Spijkerenergie 20.00-22.30 uur
Vr 10 april	Free Podium 16.30-19.30 uur
Vr 17 april	Free Podium 16.30-19.30 uur
Vr 21 april	EtenindeLommerd 18.00-20.00 uur
Vr 24 april	Free Podium 16.30-19.30 uur
Vr 1 mei	Free Podium 16.30-19.30 uur
Vr 8 mei	Free Podium 16.30-19.30 uur
Za 9 mei	Bloembakkenactie 9.00-16.00 uur
Di 19 mei	EtenindeLommerd 18.00-20.00 uur
Za 6 juni	Spijkerquiz 19.30- 23.00 uur
Zo 7 juni	Rommelmarkt 11.00-17.00 uur
Di 16 juni	EtenindeLommerd 18.00-20.00 uur
Wo 24 juni	Geschiedenis Spijkerkwartier 20.00-22.30 uur

Colofon Wijkkrant Spijkerkwartier

De Wijkkrant Spijkerkwartier wordt vijf keer per jaar huis aan huis bezorgd in het Spijkerkwartier (Spijkerbuurt, Spoorhoek, Boulevardkwartier en -een deel van- Statenkwartier).

Redactie

Akke de Boer, José Botman, Lex Kwee, Louise Kok, Manon Roozen, Menucha van Ginkel, Miriam Bouw, Peter Weenink, Sjoerd Kulsdom, Trudi Hendriks

Ontwerp en lay-out: Sjoerd Kulsdom

Illustraties: Akke de Boer

Redactieadres: coordinator@dewijkkrant.nl

Kopijsluiting volgende nummer:

22 mei 2015.

De daarop volgende sluitingsdata zijn: 11 september, 13 november.

Voor andere sluitingsdata en actuele informatie over de Wijkkrant, zie <http://dewijkkrant.nl>

Meer informatie over activiteiten in het Spijkerkwartier

www.spijkerkwartier.net
www.mijnspijkerkwartier.nl
www.lommerd.nl
www.brigant.nl
www.theaterhethof.nl

Telefoonnummers

Gemeente: 0900-1809

Afvalophaaldienst SITA: 026 4460490

Politie: 0900-8844

Wijkagent: Joke Bartelink

joke.bartelink@gelderland-midden.politie.nl

Op Twitter: @J_Bartelink

Drugsoverlast melden: 026 35424299

Wijkcentrum De Lommerd

Spijkerstraat 185a

info@lommerd.nl

